

Veřejná analýza

PLATINA LONG: Investice do rozvoje automobilismu

Boris Tomčíak, analytik, tomciak@colosseum.cz

21. 01. 2010

Colosseum, a.s.

Londýnská 59, 120 00 Praha 2, Czech Republic

Tel.: +420 2460 888 88, Fax: +420 2460 888 89

info@colosseum.cz, www.colosseum.cz

Shrnutí

Platina v minulém roce zazářila a její cena se zvýšila z 1000 na 1500 dolarů za unci, což pokořilo i nejmělejší očekávání. Trh předpokládal, že krize automobilového průmyslu, který spotřebovává více než třetinu nabídky, bude dlouhodobější. Prodeje aut se však díky vládním zásahům opětovně zvýšily. V současnosti se objevují úvahy o brzkém skončení globální recese a snížení míry nezaměstnanosti. Zájem o nákup nových aut by díky tomu mohl ještě mírně stoupnout. Pro platinu je velmi pozitivní i obrovský zájem ze strany výrobců šperků. Zejména Číňanky se doslova zbláznily do klenotů vyráběných z tohoto kovu. Produkce je momentálně dostatečná, ale přebytek nabídky kovu na trhu je kvůli těžebním problémům Jižní Afriky velmi nízký. Po provedení fundamentální a technické analýzy jsme dospěli k názoru, že výhled pro platinu je v současnosti velmi příznivý. V časovém horizontu 3 až 6 měsíců očekáváme zhodnocení ze současné úrovně 1639 USD na 1760 USD/oz.. Postupný růst ceny platiny předpokládáme i v dlouhodobém časovém horizontu.

Graf č. 1: Dlouhodobý vývoj ceny platiny v USD/oz, zdroj: CSI

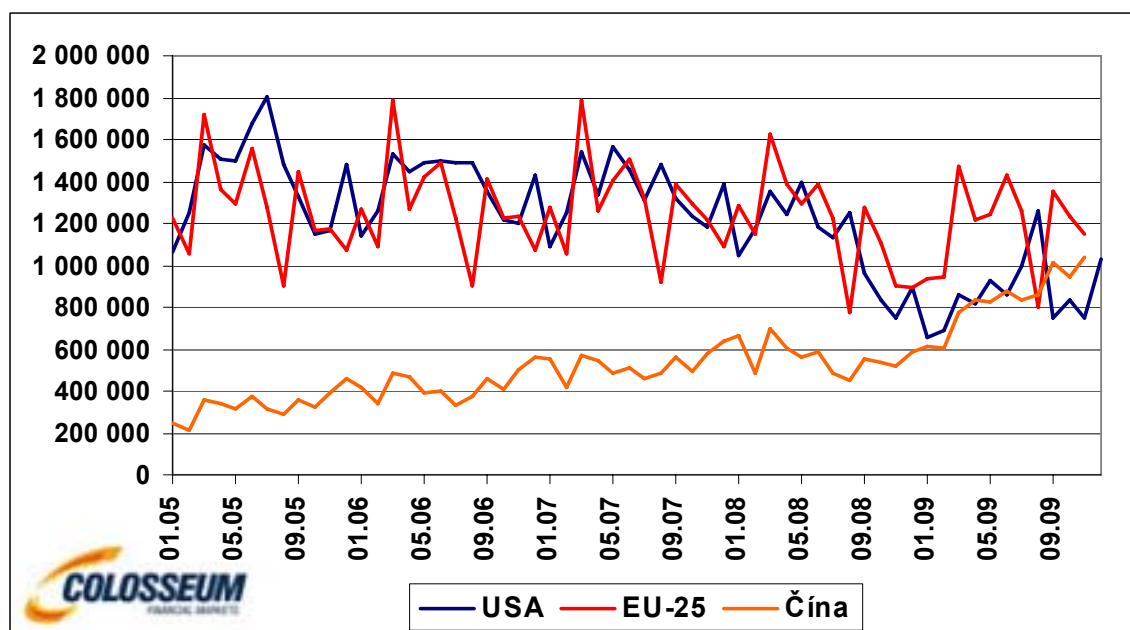

Hlavní důvody pro růst ceny platiny

1. Automobilový trh se stabilizoval

Nákupy aut ve vyspělých zemích se ve druhé polovině minulého roku začaly opět zvyšovat. Největší zásluhu na tom má šrotovné, které bylo zavedeno ve všech významných zemích. Zajímavé však je, že ani po skončení této státní dotace jsme nebyli svědky výraznějšího propadu prodejů. Kupříkladu ve Spojených státech se v prosinci prodalo více než 1 030 000 osobních vozidel. Při vyloučení měsíců ovlivněných vládní podporou (červenec a srpen) se jedná o nejvyšší hodnotu od srpna 2008. Potěšující je i informace, že počet neprodaných automobilů v dealerských sítích výrazně poklesl. Údaje společnosti Ward's Auto odhalují, že zásoby aut v USA postačují na 60 dní poptávky, což je 15 dní pod 10letým průměrem. Na konci roku 2008 stačily zásoby na přibližně 100 dnů poptávky. Vzhledem k příznivému hospodářskému výhledu se dá očekávat postupný návrat k dlouhodobému trendu.

Graf č. 2: Měsíční prodeje osobních aut v kusech (Zdroj: Bloomberg)

Důležitá je i zastaralost vozového parku. Podle odhadu Scotiabank je mediánový věk aut v USA přibližně 9,4 roku, což je rekordně vysoká hodnota. Jelikož se v posledních měsících zvýšily výkupní ceny v autobazarech a nová auta jsou relativně levná, předpokládá se, že mnoho domácností bude uvažovat o výměně starého vozidla za nové.

2. Rozvíjející se trhy jedou na plný plyn

V roce 2009 byl pokořen další historický milník. V Číně, nejlidnatější zemi světa, bylo prodáno 13,4 miliónu aut (meziroční nárůst o 46 %). Jelikož v USA si svou cestu mezi zákazníky našlo 10,4 miliónu vozidel (meziroční pokles o 21 %), stala se Čína největším automobilovým trhem na světě. Od představení revolučního modelu T od Fordu v roce 1908 držely tento titul právě Spojené státy. Zapomenout nesmíme ani na jiné rozvíjející se trhy. Indie zaznamenala zvýšení prodeje aut o 19 procent, v Brazílii nastal nárůst o 13 procent. Důvodem stoupající poptávky po „ocelových ořích“ je zejména silný ekonomický růst a jenom omezený dopad globální krize. V případě Číny se velkou podporou stalo i snížení daní na nákup malých vozidel z 10 na 5 procent a zavedení šrotovného.

3. Obrovský potenciál Asie

Rozvíjející se země Asie, jako jsou Čína, Indie nebo Indonésie, skrývají obrovský spotřební potenciál. Poptávka domácností je za vyspělým světem výrazně pozadu, ale již se začíná rozmáhat. Mnoho nám napoví statistika počtu aut. Kupříkladu v Číně, kde žije víc než 1,3 miliardy lidí, jezdilo na konci roku 2007 kolem 42,5 milionů aut. Na 100 lidí tu tedy připadají 3 auta. Ještě hůř si v této statistice vede Indie, kde na 100 obyvatel připadají 2 auta. Naopak v USA kde žije 300 milionů lidí, jezdilo na konci roku 2007 kolem 251 milionů aut. Z toho plyne, že na 100 lidí tu připadá přibližně 84 aut. Trend je v současnosti jasně nastolen. Asie bude pomalu dohánět vyspělý svět, což se projeví zejména v růstu poptávky po malých vozidlech.

Tab. č. 1: Množství používaných aut ve vybraných zemích v roce 2007, zdroj: JAMA, Colosseum

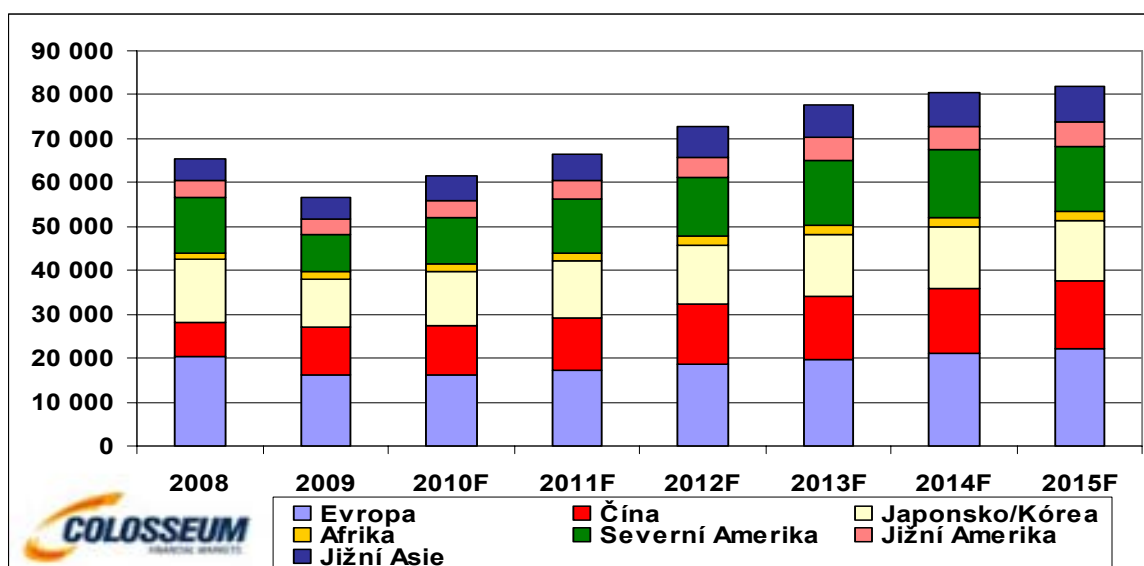
	Osobní vozidla	Nákladní vozidla	Celkem	Počet aut na 100 obyvatel
Německo	41 183 594	2 657 086	43 840 680	53
Itálie	35 680 098	4 687 968	40 368 066	69
Francie	30 700 000	6 333 000	37 033 000	57
Velká Británie	31 285 912	4 275 207	35 561 119	58
Španělsko	21 760 174	5 414 322	27 174 496	67
Nizozemsko	7 597 000	1 095 000	8 692 000	52
Belgie	5 006 294	770 806	5 777 100	55
Rakousko	4 245 583	381 944	4 627 527	56
Švédsko	4 258 463	517 400	4 775 863	53
Polsko	14 589 000	2 609 000	17 198 000	45
Švýcarsko	3 955 787	372 153	4 327 940	57
Turecko	6 472 156	3 181 390	9 653 546	13
Rusko	28 300 000	5 805 000	34 105 000	24
USA	137 523 377	113 686 769	251 210 146	84
Kanada	19 199 000	872 000	20 071 000	60

Mexiko	16 164 550	8 222 317	24 386 867	22
Argentina	6 003 730	2 197 059	8 200 789	20
Brazílie	20 722 000	5 085 100	25 807 100	13
Japonsko	57 623 753	18 091 068	75 714 821	60
Čína	31 960 000	10 540 000	42 500 000	3
Jižní Korea	12 099 793	4 328 452	16 428 245	34
Indie	12 700 000	5 455 000	18 155 000	2
Thajsko	4 200 400	5 419 008	9 619 408	15
Indonésie	4 355 000	3 345 000	7 700 000	3
Austrálie	11 462 000	2 757 289	14 219 289	67
Jižní Afrika	5 100 000	2 360 000	7 460 000	15
Jiné	118 681 948	35 355 151	154 037 099	
Celý svět	692 829 612	255 814 489	948 644 101	14

4. Výhled produkce aut je příznivý

Automobilky reagují na zvýšení poptávky po svých produktech a opět jsou optimistické ohledně budoucnosti. Předpokládá se, že v následujících měsících a letech budou pokračovat v rozšiřování výroby. Nezávislá výzkumná agentura CSM Worldwide v prosinci uvedla, že v roce 2010 by se na celém světě mělo vyrobit 61,4 milionu osobních a 3 miliony nákladních aut. Oproti uplynulému roku 2009, kdy bylo vyprodukováno přibližně 56,5 milionu osobních a 2,7 milionu nákladních vozidel, to představuje výrazné zlepšení. V následujících letech prognózuje CSM další postupné zvyšování výroby, přičemž v roce 2015 by globální produkce osobních aut mohla dosáhnout až 82 milionů kusů.

Graf č. 3: Roční produkce aut v tisících (Zdroj: CSM Worldwide)

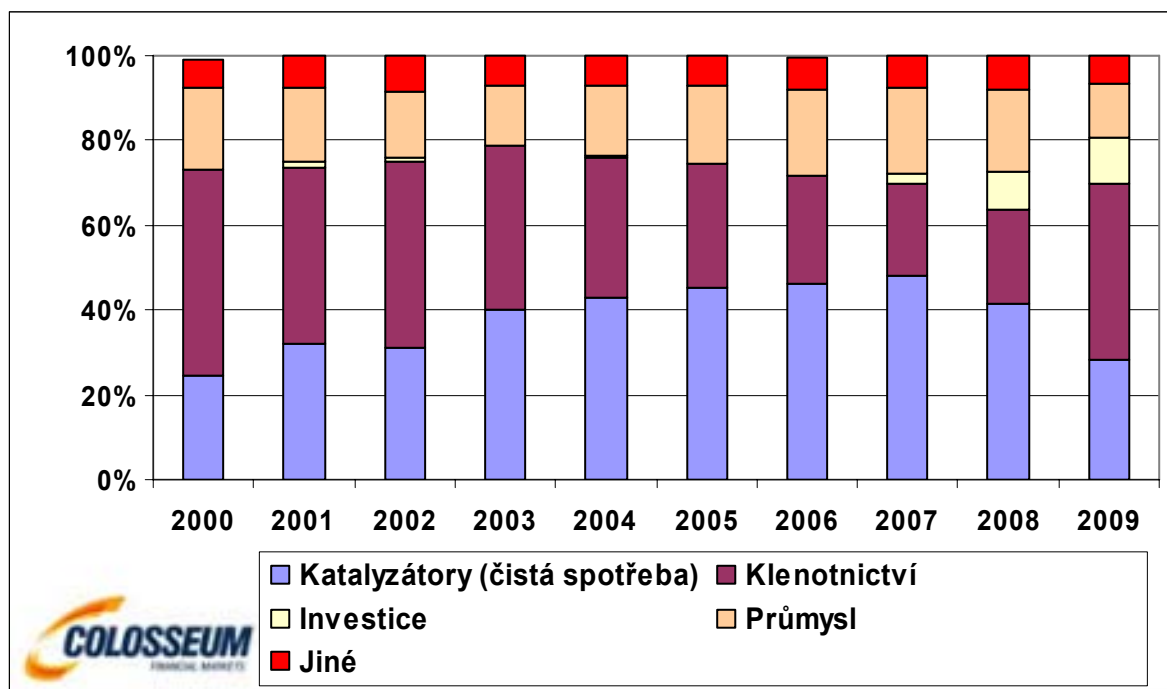

Automobilky plánují rozšiřovat výrobu především v Asii, kde spatřují největší dlouhodobý potenciál. Výstavbu nových továren v Číně ohlásily na konci minulého roku například automobilky BMW, největší výrobce luxusních aut na světě, či Fiat, která se snaží dohnat rychle expandující společnosti Volkswagen a General Motors.

5. Nečekaný boom ve šperkařství

Podle údajů společnosti Johnson Matthey, která je největším producentem katalyzátorů na světě, se spotřeba platiny na výrobu klenotů zvýšila v minulém roce o neuvěřitelných 1,1 miliónu na 2,45 miliónu trojských uncí. To je dokonce více než čistá spotřeba při výrobě katalyzátorů.

Graf č. 4: Spotřeba platiny podle sektorů (Zdroj: Johnson Matthey)

Kde se vzala tak obrovská poptávka? Odpověď na tuto otázku je jednoznačná: v Číně. Spotřeba platiny ve šperkařství zde vzrostla o 0,9 miliónu na 1,7 miliónu uncí. Nárůst poptávky byl dokonce vyšší než v případě zlata, nejznámějšího drahého kovu. Čínské ženy zbožňují platinové náhrdelníky, náramky nebo jiné ozdoby. Podle průzkumu společnosti Millward Brown-ACSR provedeném na vzorku 1000 bohatých domácností považuje platinu za svůj nejoblíbenější drahý kov více než polovina dotázaných Číňanek.

6. Příprava nových ETF

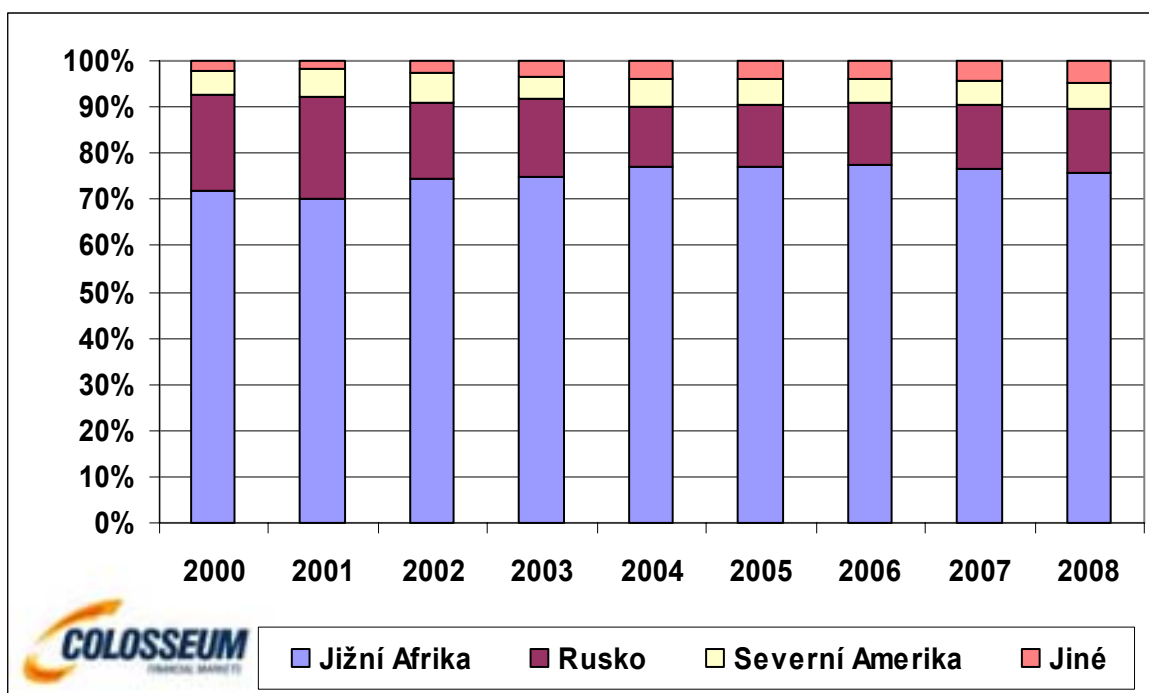
Zajímavá výkonnost platiny a paládia a silné fundamenty způsobily zvýšení investiční poptávky. Správcovské společnosti proto nelení a připravují vydání nových ETF zaměřených na investici do

těchto dvou kovů. Aktivní je zejména společnost ETF Securities, která své nové produkty již uvedla na burzu v New Yorku. Oba fondy (pro platinu i paládium) jsou kryty fyzickým kovem. Investorům se drahé kovy líbí i kvůli rostoucí hrozbě inflace. V oběhu je velké množství levných peněz, což může při výraznějším ekonomickém zotavení odstartovat nekontrolovaný růst cen.

7. Strana nabídky má problémy

Jižní Afrika, která je dominantním producentem platiny na světě, má těžkosti s častými stávkami horníků, kterým se nelíbí těžké pracovní podmínky a nízké platy. Problémem je i nedostatečná výroba elektrické energie, protože investice do infrastruktury byly v minulých letech značně podceněné. Státní podnik Eskom, výhradní dodavatel elektřiny v zemi, rychle vytvořil plán investic do nových kapacit. Jelikož nemá na jejich financování dostatek vlastních zdrojů, rozhodl v červenci minulého roku o zvýšení ceny elektřiny o 31 procent. Podle zástupců těžebních firem to způsobilo růst nákladů o minimálně tři procenta.

Graf č. 5: Geografické rozdělení produkce platiny (Zdroj: Johnson Matthey)

Technická analýza

Střednědobý vzestupný trend vládne na trhu s platinou již od počátku minulého roku. V současnosti nic nenasvědčuje tomu, že by měl být v blízké době ukončen. V uplynulých dnech byla proražena rezistence na úrovni 50% korekce předchozího propadu (mezi březnem a říjnem 2008). Další rezistence se nachází přibližně na ceně 1770 USD, což představuje 61,8% korekci.

Možná rizika

1. Nezaměstnanost ve vyspělých státech je stále velmi vysoká. Domácnosti taktéž snižují svoje zadlužování a více šetří. Tyto faktory mohou způsobit druhou vlnu poklesů poptávky po automobilech.
2. Čína již začíná aplikovat restriktivnější měnovou politiku, protože se obává vzniku bubliny na trhu nemovitostí. Taktéž zvýšila daň na prodej malých vozidel z 5 na 7,5 procenta. Zpomalení růstu prodeje aut je díky tomu velmi pravděpodobné.

Závěr

Faktory, které by v časovém horizontu 3 až 6 měsíců mohly způsobit růst ceny platiny:

1. Globální automobilový trh se již zotavil z nejhoršího. Předpokládá se obnovení růstu prodeje vozidel. Podporou by měly být i nákupy za účelem modernizace vozového parku.
2. Nadprůměrné zvyšování množství koupených aut v rozvíjejících se státech by mělo i nadále pokračovat. Důvodem je poměrně nízký poměr aut k počtu obyvatel a rychlé zvyšování disponibilního příjmu tamních domácností.
3. Producenti aut již uvažují o navyšování výroby a výstavbě nových závodů. V důsledku zlepšení prognóz se dá předpokládat další předzásobování kovy.
4. Šperkařský průmysl se stává tahounem spotřeby platiny. Zejména Číňané zbožňují tuto surovinu. Díky bohatnutí domácností se dá předpokládat další růst poptávky po platinových špercích.
5. Investiční poptávka po platině a jiných drahých kovech je v posledních měsících vysoká. Důvodem je snaha investorů přesunout část svých prostředků do aktiv, které by je měly ochránit proti zvýšené inflaci v budoucnu. Její pravděpodobnost je vysoká zejména kvůli nadměrnému množství peněz v oběhu.
6. Strana nabídky stále čelí problémům v Jižní Africe. Pravidelné stávky horníků a nedostatečná kapacita produkce elektřiny neumožňují výraznější rozšiřování těžby.

Specifikace kontraktu

- Futures na platinu (Platinum), (NYMEX, New York)
- Měsíc dodání duben 2010 (případně další měsíce při dlouhodobé investici)
- Objem kontraktu 50 unci
- Kurz v USD za unci
- Hodnota bodu: 1 bod = 50 USD (pohyb kurzu o 1 bod znamená zisk/ztrátu 50 USD)
- Margin 9180 USD/kontrakt

Pro konkrétní pokyny ke vstupu a výstupu z trhu a nastavení rizik kontaktujte pracovníka společnosti Colosseum, a.s.

UPOZORNĚNÍ

TATO ZPRÁVA JE POUZE INFORMATIVNÍ A NENÍ MYŠLENA JAKO NÁVRH NEBO NABÍDKA KE KOUPI ČI PRODEJI JAKÉKOLIV KOMODITY, FUTURES KONTRAKTU, OPCE NEBO JINÉHO INVESTIČNÍHO NÁSTROJE. AČKOLIV FAKTA A INFORMACE ZDE OBSAŽENÉ JSOU ZÍSKÁNY ZE ZDROJŮ, KTERÉ COLOSSEUM, A.S. („SPOLEČNOST“) POVAŽUJE ZA VĚROHODNÉ, NEZARUČUJEME JEJICH PŘESNOST A SPOLEHLIVOST S TÍM, ŽE JAKÁKOLIV INFORMACE MŮŽE BÝT NEÚPLNÁ NEBO ZKRÁCENÁ. SPOLEČNOST NEODPOVÍDÁ ZA TYPOGRAFICKÉ CHYBY V TÉTO ZPRÁVĚ. VEŠKERÉ NÁZORY A ODHADY V TÉTO ZPRÁVĚ VYJADŘUJÍ NÁZOR SPOLEČNOSTI K DATU TÉTO ZPRÁVY A VYHRAZUJE SI PRÁVO NA JEJICH ZMĚNU BEZ PŘEDCHOZÍHO UPOZORNĚNÍ.

SPOLEČNOST, JEJÍ Pobočky, PŘEDSTAVITELÉ A/NEBO ZAMĚSTNANCI MOHOU, ALE NEMUSÍ KDYKOLIV DRŽET KRÁTKÉ A/NEBO DLOUHÉ POZICE V JAKÉKOLIV KOMODITĚ, FUTURES KONTRAKTU, OPCÍ NEBO JINÉM INVESTIČNÍM NÁSTROJI ZMIŇOVANÉM V TÉTO ZPRÁVĚ. PŘÍKAZY UVEDENÉ V TOMTO DOKUMENTU MOHOU BÝT POUZE ILUSTRATIVNÍ A SPOLEČNOST JE MŮŽE, ALE NEMUSÍ PROVÁDĚT NA TRHU. VEŠKERÉ NÁZORY V TÉTO ZPRÁVĚ JSOU NÁZORY ANALYTICKÉHO ODDĚLENÍ SPOLEČNOSTI. JEDNOTLIVÍ OBCHODNÍCI NEBO JINÉ FIREMNÍ PUBLIKACE MOHOU VYJADŘOVAT ROZDÍLNÝ NEBO PROTICHŮDNÝ NÁZOR. NÁZORY V TÉTO ZPRÁVĚ MOHOU BÝT ZALOŽENY NA RŮZNÝCH ANALYTICKÝCH METODÁCH NEBO DISCIPLÍNÁCH. NAPŘÍKLAD FUNDAMENTÁLNÍ A TECHNICKÁ ANALÝZA OBVYKLE POUŽÍVAJÍ RŮZNÉ METODY A ODLIŠNÉ ČASOVÉ OBDOBÍ, PROTO MOHOU ČINIT RŮZNÉ ZÁVĚRY OHLEDNĚ VÝVOJE STEJNÉ KOMODITY, TERMÍNOVÉHO KONTRAKTU NEBO JINÉHO INVESTIČNÍHO NÁSTROJE. SKUTEČNOSTI, KTERÉ V BUDOUCNU NASTANOU, SE MOHOU OD INFORMACÍ UVEDENÝCH V TÉTO ZPRÁVĚ VÝZNAMNĚ LIŠIT A MOHOU TAK VÝZNAMNĚ OVLIVNIT ANALÝZU OBSAŽENOU V TÉTO ZPRÁVĚ, PŘIČEMŽ INTERVAL BUDOUCÍCH ZMĚN NENÍ MOŽNÉ PŘEDEM STANOVIT.

INVESTIČNÍ STRATEGIE POPISOVANÉ V TÉTO ZPRÁVĚ JSOU RISKANTNÍ A NEJSOU VHODNÉ PRO KAŽDÉHO INVESTORA. POKUD PLNĚ NEPOROZUMÍTE PODMÍNKÁM A RIZIKŮM POPISOVANÝCH OBCHODŮ, VČETNĚ ROZSAHU POTENCIÁLNÍHO RIZIKA ZTRÁTY, KTERÉ MŮŽE DOSÁHNOUT A V URČITÝCH PŘÍPADECH I PŘESÁHNOUT HODNOTU PŮVODNÍ INVESTICE, MĚLI BYSTE SE TAKOVÝCH OBCHODŮ ZDRŽET. VÝSLEDKY INVESTIC MINULÉHO OBDOBÍ NEJSOU ZÁRUKOU VÝNOSŮ BUDOUCÍCH.

ANALÝZA OBSAŽENÁ V TÉTO ZPRÁVĚ JE POUZE UKÁZKOVÁ A MOHOU, ALE NEMUSÍ BÝT NA JEJÍM ZÁKLADĚ PROVÁDĚNY OBCHODY V RÁMCI SLUŽBY ASISTENT. V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ SE NEJEDNÁ O KOMPLETNÍ PŘEHLED VŠECH OBCHODŮ, KTERÉ PROBÍHAJÍ V RÁMCI SLUŽBY ASISTENT. VYUŽIJETELI INVESTIČNÍCH DOPORUČENÍ SPOLEČNOSTI, ČINÍTE TAK VÝHRADNĚ NA ZÁKLADĚ VLASTNÍHO ROZHODNUTÍ. INVESTIČNÍ DOPORUČENÍ POSKYTNUTÉ SPOLEČNOSTÍ SE V BUDOUCNU MŮŽE UKÁZAT JAKO NESPRÁVNÉ, INVESTICE UČINĚNÉ NA JEHO ZÁKLADĚ MOHOU BÝT ZTRÁTOVÉ. SPOLEČNOST MŮŽE V ZÁVISLOSTI NA DALŠÍM VÝVOJI KDYKOLIV SVÉ DOPORUČENÍ V BUDOUCNU ODVOLAT NEBO ZMĚNIT, A TO I NA OPAČNÉ. SPOLEČNOST VÁM POSKYTUJE POUZE INVESTIČNÍ DOPORUČENÍ, SAMOTNÁ INVESTIČNÍ ROZHODNUTÍ JSOU VŽDY NA VÁS A NESETE ZA NĚ PLNOU ODPOVĚDNOST. TATO ANALÝZA NENÍ INVESTIČNÍ SLUŽBOU VE SMYSLU UST. § 4 ODS. 2 PÍSM. D) ZÁKONA O PODNIKÁNÍ NA KAPITÁLOVÉM TRHU – INVESTIČNÍ PORADENSTVÍ TÝKAJÍCÍ SE INVESTIČNÍCH NÁSTROJŮ. POPLATKY SOUVISEJÍCÍ S OBCHODOVÁNÍM NEGATIVNÍM ZPŮSOBEM OVLIVŇUJÍ VÝSLEDEK INVESTOVÁNÍ. POPLATKY JSOU UPLATŇOVÁNY, I KDYŽ JE VÝSLEDKEM OBCHODU ZTRÁTA.

NA TUTO ZPRÁVU SE VZTAHUJE VYHLÁŠKA Č. 114/2006 SB., O POCTIVÉ PREZENTACI INVESTIČNÍCH DOPORUČENÍ. V TÉTO ZPRÁVĚ JE UVEDENA OSOBA, KTERÁ PRO SPOLEČNOST TUTO ZPRÁVU VYTVOŘILA NEBO PŘIPRAVILA. SPRÁVNÍM ÚRADEM, KTERÝ NAD SPOLEČNOSTÍ VYKONÁVÁ DOZOR, JE ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. DLE NÁZORU SPOLEČNOSTI NEEXISTUJÍ OKOLNOSTI, KTERÉ BY MOHLY NARUŠIT OBJEKTIVITU TÉTO ZPRÁVY. ODMĚNA OSOB, KTERÉ SE PODÍLELY NA TVORBĚ TÉTO ZPRÁVY, NENÍ ODVOZENA OD OBCHODŮ SPOLEČNOSTI. PŘÍPADNÝ STŘET ZÁJMŮ VE VZTAHU K TÉTO ZPRÁVĚ JE UPRAVEN VNITŘNÍMI PŘEDPISY SPOLEČNOSTI.

VÍCE INFORMACÍ ZÍSKÁTE NA WWW.COLOSSEUM.CZ.

© 2010 COLOSSEUM, A.S. VŠECHNA PRÁVA VYHRAZENA. JAKÉKOLIV NEAUTORIZOVANÉ POUŽITÍ, DUPLIKACE NEBO ŠÍŘENÍ TOHOTO MATERIÁLU JE ZAKÁZANO.

Colosseum, a. s.

Londýnská 59, 120 00 Praha 2

Tel.: +420 2460 888 88, Fax: +420 2460 888 89

info@colosseum.cz, www.colosseum.cz

Colosseum, a.s. pobočka SR

Karadžičova 10, 821 08 Bratislava 2

Tel.: +421 233 070 101, Fax: +421 233 070 102

info@colosseum.sk, www.colosseum.sk